

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

██████████
██████████
██████████@overijssel.nl
Zaaknummer 5775865

██████████
██████████
██████████
██████████

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
21.08.2020	2020/0220808	2	1 mei 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte ██████████,

De heer ██████████ van het adviesbureau Ecogroen heeft, namens VOF Reeve-Kampen, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 1 mei 2020² ontvangen. Op 12 juni 2020 hebben wij uw aanvullende informatie ontvangen.³ De aanvraag is gedaan vanwege het bouwrijp maken van het woningbouwplangebied langs het Reevediep ten zuiden van Kampen. In deze brief informeren wij u over ons besluit.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor drie soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming: Grote modderkruiper, Wezel en Hermelijjn. In het bijzonder gaat het om het verbod om grote modderkruipers opzettelijk te doden en te vangen, en het verbod op het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruipers, wezels en hermelijnen.⁵ Deze ontheffing heeft betrekking op het bouwrijp maken van het woningbouwplangebied langs het Reevediep ten zuiden van Kampen.⁶ Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot 31 december 2030.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

¹ In het kader van art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb.
² EDO-kenmerk 2020/0132111
³ EDO-kenmerk 2020/0168934
⁴ Op basis van art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb.
⁵ Art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb.
⁶ Zie afbeelding 1 pagina 11 van deze ontheffing.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷. De verschuldigde leges voor ons besluit bedragen:

Artikel code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	In behandeling nemen van een aanvraag voor een ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 3.025

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-001990 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]
Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Locatie alternatief leefgebied grote modderkruiper
Bijlage 4	Alternatief leefgebied wezel en hermelijn

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen;
- [REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen.

⁷ https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0220808). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden (zoals het ongeschikt maken van het leefgebied van de Grote modderkruiper, Wezel en Hermelijn) informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch toezichthouder⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0220808).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telnr. 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Grote modderkruiper

5. Dempen of vergraven van kleine (voortplantings)sloten⁹ vindt plaats in de periode *september tot en met maart*, en buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van Grote modderkruiper (alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water).
De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode moet door de ecologisch toezichthouder bepaald worden.
6. Een week voor aanvang van het dempen/vergraven van kleine (voortplantings)sloten worden de oevers en waterplanten in de sloten gemaaid met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd door de ecologisch toezichthouder. Eventueel aanwezige grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
7. De te dempen/vergraven van kleine (voortplantings)sloten worden eerst aan beide uiteinden afgedamd. In de afvoorzijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Wel wordt tussentijds en op het eind slib weggegraven en uitgespreid op het land.
8. De uit de kleine (voortplantings)sloten vrijkomende vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk op aanwijzing van de ecologisch toezichthouder overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving maar buiten het werkgebied. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
9. Dempen of vergraven van brede sloten¹⁰ vindt plaats in de periode *september tot en met maart*, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode Grote modderkruiper (alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water). De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode moet door de ecologisch toezichthouder bepaald worden.
10. De te dempen brede sloten worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond onder begeleiding van een ecologisch toezichthouder. Dit maakt het traject onaantrekkelijk voor vissen en amfibieën om zich op te houden. Eventueel op de kant gebrachte vissen en ander waterleven worden door de ecologisch toezichthouder overgezet naar watergangen in de omgeving buiten het werkgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
11. In de te dempen brede sloten worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht.
Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch toezichthouder. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander waterleven worden door de ecologisch toezichthouder overgezet naar watergangen in de omgeving buiten het werkgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.

⁹ Onder kleine (voortplantings)sloten worden verstaan ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het plangebied die als voortplantingsgebied en opgroei gebied voor jonge grote modderkruipers dienen. Dit zijn vaak zijn vaak sterk zonbeschenen en rijk begroeid met onderwatervegetatie, helofyten of ondergelopen gras. In agrarische gebieden maken de kleine greppels en smallere sloten die in verbinding staan met de bredere sloot hier onderdeel van uit. Zie afbeelding 2 op bladzijde 15 van deze ontheffing.

¹⁰ Zie afbeelding 2 op bladzijde 15 van deze ontheffing.

Wezel en Hermelijn

12. Dempen of vergraven van sloten vindt plaats in de periode *september tot en met maart*, buiten de kwetsbare periode van de wezel en hermelijn.
De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode moet door de ecologisch toezichthouder bepaald worden.
13. Het bouwrijp maken van het plangebied (herprofileren grond) wordt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van Wezel en Hermelijn uitgevoerd. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode *september tot en met maart*.
14. Een week voorafgaand aan het herprofileren van de grond wordt het werkgebied ongeschikt gemaakt voor bewoning door wezel en hermelijn. Het betreffende werkgebied wordt in een langzaam tempo kort gefreesd/ geklepeld / gemaaid. Door het langzame tempo hebben wezels en hermelijnen de kans om te ontsnappen.
Bij zowel het ongeschikt maken van het werkgebied als het herprofileren van de grond wordt in één richting gewerkt om eventueel aanwezige exemplaren van de wezels en hermelijnen de kans te geven om te ontsnappen.

Vogels

15. Bij het opstarten van werkzaamheden in het broedseizoen (half februari- half oktober) wordt voorafgaand door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd in het gehele werkgebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Indien de werkzaamheden uitlopen tot in het broedseizoen van vogels, dan zijn aanvullende veldcontroles nodig. Ook is het mogelijk om voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te nemen om vestiging van broedvogels te voorkomen, zoals o.a. het kort maaien van vegetatie en het plaatsen van stokken met wapperende linten op werklocaties. Mochten toch broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.
16. Het bouwrijp maken van het plangebied (herprofileren grond) wordt buiten de kwetsbare belangrijkste broedperiode van vogels gedaan. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen *1 september en 1 april*.

Overige zaken

17. VOF Reeve-Kampen dient ervoor te zorgen dat de Gemeente Kampen er voor zorgt dat binnen 5 jaar in de nieuwe woonwijk geschikt leefgebied voor wezel en hermelijn gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijk oevers op locaties zoals aangegeven in bijlage 4 van deze ontheffing.
18. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundig toezichthouder op het gebied van de Grote modderkruiper, Wezel, Hermelijn en vogels.
19. Er is een ecologisch werkprotocol, waarin de maatregelen uit voorschriften 5 tot 17 worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd. Maatregelen uit de voorschriften van deze ontheffing worden in het ecologisch werkprotocol verwerkt.
20. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
A3	Toetsingskader soorten	8
	A3.1 Wettelijke regels	8
	A3.2 Provinciaal beleid	8
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	9
	A3.2.2 Vrijstellingen 'andere soorten' Wnb	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	10
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	10
	B1.2 Doel van het project	11
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
	B1.4 Periode	11
	B1.5 Onderliggende documenten	11
	B1.6 Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	17
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	17
	C1.5 Wettelijk belang van het project	17
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	18
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	18
D	Slotconclusie	18

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹² en (soms) de Regeling natuurbescherming¹³ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁴ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁵ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

¹¹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁴ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁵ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en meer specifiek in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:¹⁶

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁷ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soort genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

A3.2.2 Vrijstellingen 'andere soorten' Wnb

Onder de Wet natuurbescherming zijn kleine marterachtigen en de egel beschermd. Het is op grond van artikel 3.10 lid 1 Wnb verboden om deze dieren opzettelijk te doden of te vangen of om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

De provincie kan een vrijstelling verlenen van één of meer van deze verboden, mits wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 3.10 lid 2 jo. artikel 3.8 lid 5 Wnb. In het verleden heeft de provincie

¹⁶ De lijst met jaarrond te beschermen nesten is te vinden op: <https://www.overijssel.nl/loket/vergunning/milieu-natuur/wet-3/>

¹⁷ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Overijssel van deze bevoegdheid tot het verlenen van een vrijstelling gebruik gemaakt. Voor de in de vrijstelling genoemde activiteiten en (wettelijke) belangen gold geen ontheffingsplicht.

Vanaf 1 december 2019 is dit veranderd. De bunzing, hermelijn, wezel en egel zijn van de vrijstellingslijst gehaald, omdat voor deze soorten de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat. Deze verandering heeft tot gevolg dat een ontheffing nodig is in het geval de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 lid 1 Wnb worden overtreden.¹⁸

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied betreft de huidige landbouwpercelen langs het Reevediep ten zuiden van Kampen (zie afbeelding 1). Ten noorden wordt het plangebied begrensd door de Hanzelijn. Ten oosten wordt het plangebied begrensd door de weg Slaper en ten zuiden en oosten door de dijk langs het Reevediep. Het plangebied bestaat uit agrarische percelen (weiland) met enkele braakliggende percelen en gronddepots. Tussen de percelen bevinden zich watergangen. De meeste watergangen zijn circa 1 à 2 meter breed en enkele watergangen zijn circa 10 meter breed. De oevers van de watergangen zijn over het algemeen met riet of gras begroeid.

Afb. 1. De ligging van het plangebied (rood omlijnd).

Voorafgaand aan de realisatie van de woonwijk (zie Inrichtingsschets in bijlage 4 van deze ontheffing) wordt het plangebied bouwrijp gemaakt. Hiervoor wordt een deel van de aanwezige watergangen gedempt en wordt het plangebied opgehoogd/ geherprofileerd. Daarnaast wordt een aantal bestaande watergangen vergraven en omgevormd tot grote waterpartijen in de nieuwe woonwijk. Ten behoeve van de ontsluiting van het plangebied wordt nieuwe infrastructuur aangelegd. Daarna worden er woningen en maatschappelijke voorzieningen gebouwd.

Het bouwrijp maken van het plangebied staat gepland vanaf eind augustus 2020. Het realiseren van de woonwijk wordt gefaseerd uitgevoerd vanaf eind 2021 en duurt naar verwachting circa 10 jaar.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2020 tot 31 december 2030.

¹⁸ Provinciale Staten besluit van 13 november 2019

B1.2 Doel van het project

Doel is de ontwikkeling van het woongebied Reeve gelegen langs het Reevediep ten zuiden van Kampen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan het verbod om grote modderkruipers opzettelijk te doden en te vangen, en het verbod op het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruipers, wezels en hermelijnen.¹⁹

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2020 tot 31 december 2030.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet Natuurbescherming 2017, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Volmacht BPD regio NOM N.J.Th. Bossink 2019, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Machtiging aan Ecogroen door VOF Reeve Kampen (BDP), tbv aanvraag ontheffing, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Machtiging aan Ecogroen door VOF Reeve Kampen (gemeente Kampen), tbv aanvraag ontheffing, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Wormmeester R. & Sluis, van der, M., *Concept-Activiteitenplan Woningbouw Reeve, Kampen*, Ecogroen, projectcode 20-074, 1 mei 2020. Ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Uittreksel KvK VOF Reeve-Kampen, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Uittreksel KvK BPD Amersfoort, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Visser E. en Jansen R., *Natuuronderzoek bestemmingsplan Reeve te Kampen*, Tauw, projectnummer 1249208, 2 oktober 2017, ontvangen op 1 mei 2020, (2020/0132111)
- Formulier nasturen bijlagen ontheffingaanvraag, ontvangen op 12 juni 2020, (2020/0168932)
- Wormmeester R. & Sluis, van der, M., *Activiteitenplan Woningbouw Reeve, Kampen*, Ecogroen, projectcode 20-074, 12 juni 2020. Ontvangen op 12 juni 2020, (2020/0168932)

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 1 mei 2020 ontvangen. Deze was nog niet compleet. Op 12 juni 2020 hebben wij uw aanvullende informatie ontvangen. Er zijn daarna geen aanvullende gegevens meer gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de Grote modderkruiper en de Rugstreepad²⁰ en de provinciale Handreiking soortenbescherming²¹ bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Door middel van bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Woningbouw Reeve Kampen'²² wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een bronnen- en literatuuronderzoek in combinatie met veldbezoeken.

¹⁹ Art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb

²⁰ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

²¹ https://www.overijssel.nl/publish/pages/163396/handreiking_soortenbescherming.pdf

²² Paragraaf 3.1

Het bronnen- en literatuuronderzoek bestond uit het raadplegen van het uitgevoerde natuuronderzoek uit 2017 door Tauw,²³ de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en ecologische atlanten. Voor het natuuronderzoek van Tauw in 2017 zijn vier veldonderzoeken uitgevoerd:

Bezoek	Pers	Moment	Datum	Weersomstandigheden	Focus
1	1	Dag	30 maart 2017	Zonnig, droog, matige wind, 14°C	Oriënterend veldbezoek alle soorten
2	1	Avond	20 juni 2017	Helder, droog, matige wind 18°C	Vleermuizen (vliegroutes en foerageergebieden), ransuil en rugstreppad
3	1	Avond	12 juli 2017	Avond Bewolkt, droog, matige wind 14°C	Vleermuizen (vliegroutes en foerageergebieden) en rugstreppad
4	1	Dag	Zomer-najaar 2017	-	e-DNA grote modderkruiper en rugstreppad

Tabel 1. Overzicht met informatie over de uitgevoerde veldonderzoeken door Tauw 2017

Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats, tijdens het veldbezoek aantreffen sporen en de biotoeisen van individuele diersoorten is in 2017 door Tauw de aanwezigheid van de Grote modderkruiper, Rugstreppad vastgesteld.

Consequenties van deze mogelijke aanwezigheid is dat nader onderzoek gedaan moest worden naar:

- Grote modderkruiper;
- Rugstreppad;
- Wezel; en,²⁴
- Hermelijn.

Het nadere onderzoek is beschreven in het Ecogroen rapport 'Activiteitenplan Woningbouw Reeve Kampen'.

- Aanvullend op het eDNA-onderzoek door Tauw zijn door Ecogroen geschikte overwinteringslocaties voor de **Grote modderkruiper** (diepe delen van sloten, onder andere bij duikers) onderzocht. Dit is gedaan door op 2 februari 2020 met een schepnet (RAVON-net met maaswijdte 3 mm en netgrootte 70x40 cm) te bemonsteren. Daarnaast heeft tijdens de veldbezoeken op 27 mei 2020 ook onderzoek naar Grote modderkruiper plaatsgevonden, waarbij op kansrijke plekken voor de soort een bemonstering met schepnet is uitgevoerd. Het onderzoek naar grote modderkruipers is uitgevoerd in lijn met de richtlijnen voor onderzoek zoals beschreven in het 'Kennisdokument Grote Modderkruiper, *Misgurnus fossilis*, van BIJ12, versie 1.0 juli 2017'.
- Om meer informatie te verzamelen over de functie van het plangebied voor de **Rugstreppad** is door Ecogroen aanvullend onderzoek uitgevoerd. Overeenkomstig het kennisdokument rugstreppad zijn drie bezoeken vereist:
 - Twee avondbezoeken in de periode half april - eind mei, waarbij één bezoek aan het begin en één bezoek aan het einde van deze periode wordt uitgevoerd.
 - Avondbezoek in de periode juni-juli.

²³ Visser e., Jansen R., *Natuuronderzoek bestemmingsplan Reeve te Kampen*, Tauw, pnr. 1249208, 2 oktober 2017

²⁴ Vanaf 1 december 2019 zijn de Hermelijn en Wezel zijn van de provinciale vrijstellingslijst gehaald, omdat voor deze soorten de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat. Deze verandering heeft tot gevolg dat een ontheffing nodig is in het geval de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 lid 1 Wnb worden overtreden. Dit is de reden dat nader onderzoek gedaan moest worden naar de Wezel en Hermelijn.

De eerste twee bezoeken zijn uitgevoerd op 7 en 19 mei 2020, waarbij in de avond geluisterd is naar kooractiviteit van roepende mannetjes. De bezoeken zijn uitgevoerd op relatief warme, windstille avonden. Tevens heeft op 25 mei 2020 nog een extra kort avondbezoek plaatsgevonden waarbij is geluisterd naar kooractiviteit. In plaats van een derde bezoek in juni-juli (zoals wel door Tauw uitgevoerd in 2017 en ook nog geldig is) is op 27 mei 2020 een dagbezoek uitgevoerd om aanwezigheid van voortplantingsplaatsen aan te tonen. Tijdens dit bezoek is gezocht naar ei-snoeren en larven van Rugstreppad op kansrijke voortplantingsplekken. Ook is tijdens dit bezoek gezocht naar (volwassen) exemplaren door middel van het keren van materialen (bijv. planken, stammen, overig materiaal), omdat volwassen dieren zich hier overdag kunnen schuilhouden. Het onderzoek naar rugstreppadden is uitgevoerd in lijn met de richtlijnen voor onderzoek zoals beschreven in het 'Kennisdokument Rugstreppad, Bufo calamita, Versie 1.0 juli 2017 van BIJ12'.

- Voor **Wezel** en **Hermelijn** is op basis van bekende waarnemingen, terreinkenmerken, kaartmateriaal (luchtfoto's) en waarnemingen in het veld bepaald of een soort mogelijk voorkomt en of er in het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van enige dekking in de vorm van greppels en opgaande vegetatie (struweel en ruigte) en geschikt foerageergebied in de vorm van slootkanten, greppels en weides. Daarnaast is gelet op de aanwezigheid van sporen als uitwerpselen tijdens de veldbezoeken op 4 februari en 27 mei 2020. Bij de raadpleging van de NDFF zijn gegevens afkomstig uit een groter gebied (zone van circa 1 kilometer) rondom het plangebied meegenomen. Het onderzoek naar wezels en hermelijnen is uitgevoerd in lijn met de richtlijnen voor onderzoek zoals beschreven in 'Soortenbescherming in Overijssel, Handreiking voor het aanvragen van een ontheffing, Provincie Overijssel November 2019'.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormde de basis voor een veldonderzoek door Ecogroen. Door Ecogroen zijn in 2020 nog vijf veldonderzoeken uitgevoerd:

Bezoek	Pers	Moment	Datum	Weersomstandigheden	Focus
1	1	Dag	4 feb 2020	Half bewolkt, af en toe een bui, matige wind, 6°C	Biotoopbeoordeling alle soorten
2	1	Avond	7 mei 2020	Licht bewolkt, droog, windstil, 15°C	Avondbezoek rugstreppad (roepende mannetjes)
3	1	Avond	19 mei 202	Bewolkt, droog, weinig wind, 15°C	Avondbezoek rugstreppad (roepende mannetjes)
4	1	Avond	25 mei 2020	Half bewolkt, droog, weinig wind, 12°C	Avondbezoek rugstreppad (roepende mannetjes)
5	1	Dag	27 mei 2020	Helder, droog, weinig wind, 20°C	Dagbezoek rugstreppad (voortplantingsplaatsen)

Tabel 2. Overzicht met informatie over de uitgevoerde veldonderzoeken door Ecogroen 2020

Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats, tijdens het veldbezoek aantreffen sporen en de biotoopeisen van individuele diersoorten is in 2020 door Ecogroen de aanwezigheid van de Grote modderkruiper, Wezel en Hermelijn vastgesteld binnen het plangebied.

Resultaten Onderzoek

Grote modderkruiper

- a. De aanwezigheid van Grote modderkruiper is door Tauw op vier locaties in het plangebied vastgesteld middels e-DNA onderzoek in 2017. Tijdens de schepnetbemonstering in 2020 is de soort niet aangetroffen. Verder zijn enkele waarnemingen van Grote modderkruiper bekend uit de omgeving

van het plangebied (NDFP, 2020). De brede en wat diepere watergangen worden naar verwachting vooral gebruikt als overwinteringsgebied door Grote modderkruiper. Naar verwachting fungeren enkele ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het plangebied als voortplantingsgebied en opgroeigebied voor jonge grote modderkruipers.

- b. Gezien het intensief uitgevoerde schepnetonderzoek wordt verwacht dat grote modderkruipers in het plangebied alleen in lage dichtheden aanwezig zijn. Het aantal aanwezige grote modderkruipers in de watergangen binnen het plangebied wordt ingeschat op *enkele tientallen exemplaren*. Dit aantal is gebaseerd op expert-judgement en vergelijkingen van resultaten van andere door Ecogroen uitgevoerde grote modderkruiperonderzoeken in de omgeving en resultaten van wegvangacties voor Grote modderkruiper die door Ecogroen in de omgeving (Zwolle en Kampen) zijn uitgevoerd.
- c. Grote modderkruiper is in alle permanent waterhoudende sloten in het plangebied te verwachten. Omdat de watergangen binnen het plangebied in verbinding staan met een netwerk van watergangen buiten het plangebied - die ook geschikt leefgebied voor Grote modderkruiper vormen - maakt de populatie grote modderkruipers binnen het plangebied onderdeel uit van een grotere populatie grote modderkruipers in de nabije omgeving.

Afb. 2. Geschikt leefgebied Grote modderkruiper.

Rugstreepad

De aanwezigheid van Rugstreepad is in 2017 door Tauw op twee locaties in het plangebied vastgesteld middels e-DNA onderzoek in 2017. Tijdens nachtelijk veldonderzoek in 2017 is de soort niet aangetroffen. Ook in 2020 zijn geen volwassen exemplaren, kooractiviteit, ei-snoeren of larven waargenomen in en in de omgeving van het plangebied (noordelijk van het Reevediep). Ten zuiden van het Reevediep zijn wel recente waarnemingen bekend van Rugstreepad (NDFP, 2020). In 2017 werd door Tauw al geconcludeerd dat het plangebied niet van belang is voor rugstreepad. Deze conclusie kan bevestigd worden door het uitgevoerde onderzoek in 2020, waarbij geen indicaties voor voortplanting (en daarmee overwintering) van rugstreepad zijn vastgesteld. Rugstreepad staat bekend als een typische pioniersoort, maar het is onwaarschijnlijk dat zich -vanuit de populatie aan de zuidzijde van het Reevediep (minimaal 120 meter breed) - een populatie vormt in het plangebied. Hierdoor is vestiging van de soort - ook al ontstaan gunstige leefomstandigheden tijdens de werkzaamheden - zeer onwaarschijnlijk.

Wezel

- a. Verspreid in en in de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de Wezel (NDFP, 2020; Douma et al., 2011). Tijdens het veldonderzoek van 4 februari 2020 zijn geen exemplaren of sporen van de Wezel aangetroffen. Het plangebied vormt suboptimaal leefgebied voor de soort, vanwege het intensieve agrarische karakter van het gebied. Binnen het plangebied zijn alleen lokaal verblijfplaatsen te verwachten in oude ratten- en muizenholen in ruig begroeide slootkanten en op braakliggende terreindelen. De belangrijkste leefgebieden met veel potentie voor verblijfplaatsen bevinden zich buiten het plangebied in de bermen van de Slaper en spoorbermen van de Hanzelijn.
- b. De grootte van de territoria kan sterk uiteenlopen en hangt rechtstreeks af van het hoofdvoedsel-aanbod, dus de muizenstand. Mannetjes hebben een territoriumgrootte van 1 tot 25 hectare, vrouwtjes van 1 tot 7 hectare. Samen met de wisselingen in het voedselaanbod kunnen de dichtheden eveneens zeer sterk schommelen (1-100 dieren/100 hectare). Op basis van de terreinkenmerken, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement worden binnen het plangebied lage aantallen verwacht. De populatieomvang binnen het plangebied wordt geschat op maximaal 5 tot 10 exemplaren.
- c. De verblijfplaatsen maken onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van verblijfplaatsen in het buitengebied van Kampen en omliggende dorpen.

Hermelijn

- a. Verspreid in en in de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de Hermelijn. Tijdens het veldonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van de Hermelijn aangetroffen. Het plangebied vormt suboptimaal leefgebied voor de soort, vanwege het intensieve agrarische karakter van het gebied. Binnen het plangebied zijn alleen lokaal verblijfplaatsen te verwachten in oude ratten- en muizenholen in ruig begroeide slootkanten en op braakliggende terreindelen. De belangrijkste leefgebieden met veel potentie voor verblijfplaatsen bevinden zich buiten het plangebied in de bermen van de Slaper en spoorbermen van de Hanzelijn.
- b. De oppervlakte van het leefgebied van mannetjes kan sterk variëren van nauwelijks een paar tot circa 100 hectare, maar bedraagt gemiddeld ongeveer 20 hectare. Territoria van vrouwtjes zijn kleiner en overlappen met dat van een mannetje. Rekening houdend met de variatie in oppervlakte van de individuele leefgebieden, varieert de dichtheid van 3-4 tot (uitzonderlijk) 10-15 dieren per 100 hectare. Op basis van de terreinkenmerken, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement worden binnen het plangebied lage aantallen verwacht. De populatieomvang binnen het plangebied wordt geschat op *maximaal 10 exemplaren*.
- c. De verblijfplaatsen maken onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van verblijfplaatsen in het buiten gebied van Kampen en omliggende dorpen.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Grote modderkruiper

Door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnt plaatselijk permanent leefgebied van Grote modderkruiper. Het gaat om circa 1.120 meter aan watergangen die geschikt zijn als overwinteringsbiotoop, circa 2.660 meter aan watergangen die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop en 850 meter aan watergangen die suboptimaal zijn als voortplantingsbiotoop. In de omgeving is voldoende alternatief leefgebied beschikbaar in de vorm van rijk begroeide slootjes met een goed ontwikkelde sliblaag.

Daarnaast is ten oosten van het plangebied, tussen de weg Slaper en het Reevediep – als onderdeel van de in 2013 verkregen ontheffing²⁵ – reeds 10 ha. alternatief leefgebied voor Grote modderkruiper gerealiseerd (zie bijlage 3 van deze ontheffing). Door het reeds gerealiseerde alternatieve leefgebied en door te nemen voorzorgsmaatregelen (werken in de minst kwetsbare perioden en grote modderkruipers wegvangen en uitzetten in alternatief leefgebied) blijven negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt.

²⁵ Dienst regelingen, ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet Kenmerk: FF/75C/2012/0341.toek.rr (de ontheffing had betrekking op de realisatie van het project "Usseldelta-Zuid, uitvoering fase 1", ten zuidwesten van Kampen tussen de IJssel en het Drontermeer.

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied ontstaan nieuwe brede watergangen welke in de toekomst mogelijk ook geschikt worden als overwinteringshabitat van Grote modderkruiper.

Wezel en hermelijn

Door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnt lokaal leefgebied van Wezel en Hermelijn. Het gaat om circa 80 ha aan landbouwpercelen met suboptimaal leefgebied. Ten noorden (spoorbermen Hanzelijn), oosten (bermen Slaper) en zuiden (zich steeds beter ontwikkelende ruige graslanden langs Reevediep) van het plangebied blijven optimale leefgebieden beschikbaar voor Hermelijn en Wezel. Daarnaast blijven in de omgeving van het plangebied ruim voldoende vergelijkbaar geschikt suboptimaal leefgebied aanwezig in de vorm van sloten, greppels en landbouwpercelen. Het alternatieve leefgebied is voor Wezel en Hermelijn eenvoudig te bereiken. Daarnaast wordt de woonwijk gefaseerd gerealiseerd, waardoor niet alle geschikte leefgebieden voor Wezel en Hermelijn tegelijkertijd verdwijnen. In de toekomstige woonwijk wordt ook geschikt leefgebied van Wezel en Hermelijn gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijke oevers langs watergangen (zie bijlage 4 van deze ontheffing). Het gaat om minimaal 350 meter oeverlengte en daarnaast is in ieder geval nog circa 2.000 meter oeverlengte in beeld als zoekgebied voor natuurvriendelijke oevers. Door de te nemen voorzorgsmaatregelen (o.a. werken in minst kwetsbare perioden) blijven negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt.

In het activiteitenplan van Ecogroen wordt ingegaan op mitigerende maatregelen. De mitigerende maatregelen hebben betrekking op de werkzaamheden (werkwijze), tijdelijke effecten en definitieve maatregelen om het plangebied opnieuw geschikt te maken voor soorten (Grote modderkruiper, Wezel en Hermelijn). Daarnaast zijn voor de Grote modderkruiper mitigerende maatregelen opgesteld, waarbij gevangen exemplaren overgezet worden naar een alternatief leefgebied.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het rapport bij de aanvraag zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de Grote modderkruiper. Om effecten van het project te voorkomen worden voor de aanwezige exemplaren van de Grote modderkruiper een alternatief leefgebied aangeboden. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de Grote modderkruiper zoveel mogelijk geminimaliseerd. Voor wezels en hermelijnen is in de omgeving van het plangebied ruim voldoende vergelijkbaar geschikt suboptimaal leefgebied aanwezig in de vorm van sloten, greppels en landbouwpercelen. En in de toekomstige woonwijk wordt ook geschikt leefgebied van Wezel en Hermelijn gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijke oevers langs watergangen. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de Wezel en Hermelijn zoveel mogelijk geminimaliseerd.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Er wordt volgens een op te stellen ecologisch protocol gewerkt onder begeleiding van een ecologisch toezichthouder.
- Het dempen of vergraven van sloten wordt buiten de kwetsbare perioden van de Grote modderkruiper gedaan. De ecologisch toezichthouder bepaalt de kwetsbare perioden.
- Het dempen of vergraven van sloten wordt op een voor de Grote modderkruiper ecologisch verantwoorde manier uitgevoerd.
- Gevangen vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving maar buiten het werkgebied.
- Het bouwrijp maken van het plangebied wordt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van wezel en hermelijn uitgevoerd en buiten de belangrijkste broedperiode van vogels. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 april.
- Het bouwrijpmaken wordt op een voor de Wezel en Hermelijn ecologisch verantwoorde manier uitgevoerd.
- Toekomstige bouwwerkzaamheden worden op een voor de Wezel en Hermelijn ecologisch verantwoorde manier uitgevoerd.
- In de nieuwe woonwijk wordt geschikt leefgebied voor Wezel en Hermelijn gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijk oevers (zie bijlage 4).

Door het project verliest het bestaande leefgebied van de Grote modderkruiper verschillende functionaliteiten voor enkele tientallen grote modderkruipers. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de Grote modderkruipers gevangen en in een alternatief al gerealiseerd leefgebied uitgezet dat speciaal voor Grote modderkruipers bestemd is.²⁶ Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare en actieve periodes van de soort.

Omdat er speciaal voor dit doel voldoende (kwantitatief en kwalitatief) leefgebied net buiten het plangebied gerealiseerd is, en de uit het plangebied gevangen grote modderkruipers op ecologisch verantwoorde wijze daarin uitgezet worden, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding.

Door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnt in het plangebied lokaal suboptimaal leefgebied van wezel en hermelijn. Door op ecologisch verantwoorde wijze te werken onder begeleiding van een ecooloog bij het bouwrijp maken en het bebouwen van het plangebied, kunnen wezels en hermelijnen zich verplaatsen naar geschikt leefgebied buiten het plangebied. Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare en actieve periodes van de soorten.

In de nieuwe woonwijk wordt geschikt leefgebied voor Wezel en Hermelijn gerealiseerd in de vorm van natuurvriendelijk oevers. Door deze werkwijze is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de Wezel en Hermelijn.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het woningbouwproject zal leiden tot het beschadigen en vernielen van leefgebied van de Grote modderkruiper, Wezel en Hermelijn.

Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10, eerste lid sub a en b uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het uitvoeren van het woningbouwproject is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Daarnaast is er sprake van een door de Raad van State goedgekeurd bestemmingsplan.²⁷ Alternatieven zijn dan ook niet aan de orde. Alternatieve inrichting voor het woningbouwproject is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en bovendien geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soorten.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de Grote modderkruiper, Hermelijn en Wezel worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de Grote modderkruiper, Hermelijn en Wezel. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode.

Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden en het aanbieden van alternatief leefgebied, wordt afdoende rekening gehouden met deze soorten. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

Ontheffing wordt aangevraagd voor belang (artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, onder 3°):

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

²⁶ Wormmeester R. & Sluis, van der, M., *Activiteitenplan Woningbouw Reeve, Kampen*, Ecogroen, projectcode 20-074, 12 juni 2020. Ontvangen op 12 juni 2020, (2020/0168932) (16)

²⁷ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@119280/201802133-1-r1/>

En voor belang (artikel 3.10, tweede lid, onderdeel a):

- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

In de Structuurvisie Kampen 2030 (vastgesteld op 28 mei 2009 door de gemeenteraad) is tot het jaar 2030 ontwikkelingsruimte gereserveerd in Kampen voor circa 2.010 nieuwe woningen, locatie Reeve is hierin meegenomen. De woonvisie Kampen 2010-2020 is op 3 juni 2010 vastgesteld door de gemeenteraad. De woonvisie is daarmee een verdere uitwerking van het onderdeel wonen uit de structuurvisie Kampen 2030. De lijnen uit de structuurvisie worden gevolgd. Van de totale woningbouwproductie is 70% in Kampen gepland voor de eigen bevolking en daarnaast heeft nieuwbouw een regionale opvangfunctie.

De gemeente Kampen wil antwoord geven op de ontwikkeling van de eigen bevolking en het aantal huishoudens in de toekomst. Kampen heeft de ambitie om de geprognosticeerde groei naar 60.000 inwoners in 2030 met voldoende ontwikkelmogelijkheden voor woningbouw op te vangen. Woningbouw op locatie Reeve biedt ruimte voor deze ontwikkeling.

Het bestemmingsplan Reeve met daarin de bestemming 'Woongebied' op de locatie is door de Raad van State op 24 december 2019 vastgesteld (ECLI:NL:RVS:2019:4359). Daarbij zijn aangevoerde bezwaren aangaande woningbouw op deze locatie verworpen.

Gezien het bovenstaande is voldoende aangetoond dat voor de beoogde ontwikkeling beide belangen opgevoerd kunnen worden.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om grote modderkruipers te vangen of te doden en vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruipers, wezels en hermelijnen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁸ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 - Locatie alternatief leefgebied Grote modderkruiper

BIJLAGE 4 - Alternatief leefgebied Wezel en Hermelijn

Toelichting legenda:

Rode lijnen: concrete locaties voor natuurvriendelijke oevers

Blauwe lijnen: zoekgebieden natuurvriendelijke oevers (in principe worden alle oevers in de nieuwe woonwijk die niet grenzen aan bouwkavels, voorzien van natuurvriendelijke oevers).

